

EL POBLE CATALA

REDACCIÓ
i ADMINISTRACIÓ:
16, Avenue Hoche
PARIS VIII*

SETMANARI DELS CATALANS A FRANÇA

ABONAMENTS: 1 a, 6 m. 3 m.
França 40 25 15
Union postale . . 50 37'50
Altres països . . 75 45

Al costat de França

LA «guerra total», prou ho veiem, no és una mera expressió que no es tradueixi fidelment en la realitat de cada dia. Guerra total, en el sentit que, al contrari del que s'esdevenia en els temps dels exercits mercenaris —només aquests prenen part en la lluita, les repercussions de la qual només subsidiàriament, podríem dir, afectaven a població no combatent, i encara d'una manera sovint incompleta—, la guerra, actualment, no estalvia els no combatents, ni deixa, virtualment, cap recó ni cap activitat del país fora de l'abast dels seus efectes. Guerra total, també, perquè els neutrals no escapen tampoc, en gradació diversa segons les circumstàncies, dels seus efectes; guerra total, així mateix, perquè si materialment la neutralitat és possible, moralment, en canvi, com ho remarcava amb tota la seva autoritat el president Roosevelt, ningú no pot deixar de prendre partit i de decantar-se per una de les parts bel·ligerants.

La guerra moderna no pot sinó ésser total, tenir subordinades als seus fins totes les activitats i tots els pensaments. Cal doncs que ningú, habitant un país en guerra, deixi d'aportar el seu concurs, sobretot quan la guerra, com aquesta que tots vivim, té una transcendència que ultrapassa els límits geogràfics de les nacions que la fan i de la qual depèn no tan solament el futur d'aquestes nacions, sinó el de tot el món.

Perquè ningú no pot eximir-se de fer, a la seva manera, segons les seves possibilitats i les necessitats del país, aquesta guerra, els catalans, sobretot els acollits en terres de França, hem de posar tot el nostre concurs i prestar sense regatejar el nostre ajut a la lluita entaulada.

Victimes en una lluita

no hi ha cap català que, àdhuc instintivament, sense necessitat de procedir a cap operació mental, no sàpiga on és l'interès de tots i quins deures se li'n deriven.

Convençuts d'aquesta obligació, tots els catalans, refugiats o no, no poden tenir més que una sola actitud moral: la d'estar al costat de les democràcies contra l'esperit totalitari, causa primera i fonamental de les catàstrofes que s'han abatut aquests darrers temps sobre el món. I els catalans refugiats, cap dels quals, n'estem segurs, és incapaç d'adoptar una altra actitud moral que aquesta, saben que aquesta guerra contra l'esperit i els procediments totalitaris és com una guerra pròpia i, per tant, no col·laborar-hi, és un greu manament. Manament als deures de català, tradicionalment oposat a les tiranies, vinguin d'on vinguin, i sovint víctima d'elles. Manament als deures que imposa la civilització, més que més quan la posen en perill els atacs d'uns bàrbars per als quals la civilització no és sinó la perfecció de la tècnica posada al servei de llurs ambicions. Manament als deures d'hospitalitat d'aquesta terra que els ha acollit salvant-los de les persecucions i les vexacions, àdhuc de la mort en molts casos.

Sabem, de totes maneres, que cap català digne d'aquest nom no necessita que se li remarquin aquestes veritats perquè les té ben presents al seu esperit. A quin cantó es decanten les simpaties i l'ajut moral de tots els exiliats, no cal ni parlar-ne. Però potser cal parlar de l'ajut material que molts presten, i tots estan disposats a prestar, a les democràcies europees en aquestes hores decisives en què es juga la sort d'Europa.

Per això no podem passar sense esment una curta notícia apareguda fa pocs dies a la premsa francesa, una notícia sense gran importància al costat de les altres que cada dia porten els diaris en aquests temps en què sovint ens trasbalsa una sorpresa o altra. Però és una notícia simptomàtica, reveladora dels sentiments que animen tots els qui han lluitat dos anys i mig per la llibertat i la dignitat humanes i, entenent que aquesta lluita no s'ha acabat encara, sinó que repren amb més força i és més decisiva que mai, volen seguir lluitant amb totes les seves forces al costat dels països als quals ara ha tocat el torn de defensar la llibertat i la dignitat humanes en l'escomesa més forta que mai hagin sofert.

Aquesta notícia deia simplement:

«Els refugiats del Camp de Bram acaben d'oferir al ministre de la Defensa nacional una suma de 300.000 francs. Han cregut manifestar, amb aquest donatiu, els sentiments d'agraïment que deuen al nostre país per l'hospitalitat que els ha ofert. Aquesta suma prové dels jornals que han

percebut durant les veremes en les quals han estat ocupats gran part d'ells.»

Veremant, també s'ajuda a guanyar la guerra. Com s'hi ajuda també en les companyies de treball en les quals tants compatriotes nostres hi ha enrolats. Com s'hi ajuda amb totes les activitats, tant les que directament tenen a veure amb la guerra, com les que contribueixen a fer rullar el país.

I, a més a més del que el gest dels refugiats del Camp de Bram representa com ajut material, ben minso si es vol donades les exigències d'una guerra moderna, però ben gran donada la situació material dels donants, aquest gest és un índex de quin és el sentiment general dels catalans i demostra de quin costat volen posar tot llur esforç.

Citem aquest gest que s'ha fet públic, com en podríem citar molts d'altres; tots ells, més grans o més petits, no són sinó la prova de la comprensió dels objectius de guerra

de les democràcies i l'expressió del veritable sentir dels catalans que res no priva d'exterioritzar-lo.

Aquests gestos, però, no sabrien ésser-nos una sorpresa. En la guerra del 1914-18, que fou també una guerra que oposà dues concepcions diferents i que motivà l'alliberament de nacionalitats oprimides, Catalunya estava al costat dels Aliats, gairebé en masca,

Aleshores, Catalunya no sols es posà moralment al costat de les democràcies i el bo i millor de l'espiritualitat catalana, de la *intelligentsia*, combatia amb els seus mitjans en pro de la causa aliada, sinó que 12.000 catalans combatien materialment, amb les armes a la mà, al costat dels francesos.

La història, amb algunes variants, es repeteix. Com vint-i-cinc anys enrera, els catalans sabem on és el nostre deure. I el complim.